

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Fonètica catalana
Codi	100699
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)</i> Facultat de Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Daniel Recasens
Departament	Filologia Catalana
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	
Telèfon (*)	93-581-1854
e-mail	daniel.recasens@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

(Afegeix tants camps com sigui necessari)
() camps optatius*

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

A les assignatures de primer es podria incloure informació sobre els coneixements mínims necessaris per a cursar l'assignatura, com a consells sobre quins temes repassar

Per tal de cursar l'assignatura 'Fonètica Catalana', l'estudiant ha de tenir coneixements bàsics de fonètica, fonologia i morfologia de la llengua catalana, i un cert domini de la tècnica de transcripció fonètica.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura 'Fonètica catalana' s'ocupa de l'estudi de les característiques dels sons i dels processos fonològics del català, el coneixement de les quals resulta indispensable per a la formació d'un **graduat en Llengua i Literatura Catalanes**. De forma anàloga a altres assignatures que tracten la fonologia, morfologia i sintaxi del català, la conveniència d'aquest aprenentatge es basa en l'interès per a la formació de l'estudiant de l'anàlisi dels dialectes del català i de la variació lingüística en la parla de subjectes d'una mateixa comunitat.

Els objectius fonamentals de l'assignatura 'Fonètica catalana' són

- (a)** L'estudi de les propietats articulatòries i acústiques de vocals i consonants, i dels principals processos fonològics segmentals, dels dialectes del català.
- (b)** La lectura i interpretació de documents corresponents a realitzacions fonètiques de seqüències de parla i de sons lingüístics (espectrogrames, palatogrames).
- (c)** L'anàlisi de la relació entre els conceptes de fonètica catalana apresos i la fixació d'un model de català estàndard oral que inclogui informació dialectal.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1. (CE: competències específiques ...)

Resultats d'aprenentatge

Coneixement de les característiques fonètiques de vocals i consonants i d'alguns processos fonològics del català.

CompetènciaCE7.

Resultats d'aprenentatge

Tècniques de lectura i interpretació d'espectrograms i palatograms

Competència CT2. (CT: competències transversals)

Resultats d'aprenentatge

Ús de les eines metodològiques de recerca fonètica.

Competència CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

6.- Continguts de l'assignatura

Aspectes generals.- S'estudiaran les propietats articulatòries i acústiques de vocals i consonants i els principals processos fonològics segmentals dels dialectes del català. S'incidirà especialment sobre aspectes pràctics de la fonètica catalana, com ara la lectura i la interpretació d'espectrograms, palatograms i altres tipus de documents, i sobre la relació entre qüestions de fonètica catalana i la fixació d'un model de català estàndard oral.

Aspectes particulars.- Pel que fa a les nocions generals de fonètica, l'assignatura s'ocupa de

l'estudi dels mecanismes de producció fonètica de sons, de la teoria acústica de la producció de la parla, dels diferents processos d'adaptació entre segments fonètics (coarticulatoris, assimilatoris i de mescla gestual), i de la implementació fonètica dels processos fonològics i dels trets prosòdics. L'estudi de la fonètica catalana s'ocupa dels temes de vocalisme, consonantisme i grups consonàntics apuntats seguidament.

(a) Característiques articulatòries i espectrals de les vocals, fenòmens de reducció i centralització vocàlica, distribució en l'espai vocàlic de les vocals dels sistemes majors i menors dels dialectes del català, i procés d'harmonia vocàlica. Realització fonètica dels contactes vocàlics en el domini del mot i a través de frontera de mot.

(b) Característiques articulatòries i acústiques de lloc i mode d'oclusives orals i nasals, laterals, ròtiques, fricatives i africades i aproximants. Realització contextual i posicional de /k, g/ en mallorquí, procés de lenició contextual d'oclusives sonores, ensordiment final d'obstruents, graus de foscó de /l/ en els dialectes catalans, i diferències dialectals pel que fa a la realització al·lofònica de ròtiques i fricatives.

(c) Motivació fonètica dels processos d'adaptació de lloc, mode i sonoritat entre consonants consecutives. Processos de lenició de consonants finals de síl·laba en valencià i d'assimilació de consonants en mallorquí.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

La metodologia docent consta de classes teòriques on s'imparteixen coneixements sobre els continguts teòrics de l'assignatura. L'ensenyament d'aquests continguts serà recolzat amb sessions d'anàlisi acústica de sons i de seqüències de parla amb ús d'ordinador portàtil i del programa Praat, i la projecció de documents (espectrogrames, palatogrames, representacions de l'ona glotal) mitjançant transparències i el programa PowerPoint.

Per tal d'assolir un bon domini dels documents caldrà que l'estudiant practiqui l'anàlisi acústica de sons amb el programa Praat a casa seva o a l'aula d'informàtica. El professor explicarà el funcionament del programa a classe.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Supervisades

Treball de curs		Aprenentatge de recerca fonètica

Autònomes

Interpretació d'espectrogrames		Lectura i interpretació de documents
i palatogrames		

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

El procés d'avaluació ha de verificar que l'alumne ha après correctament els conceptes fonamentals de fonètica general, les característiques articulatòries i acústiques bàsiques de vocals i consonants i d'alguns processos fonològics del català, i la tècnica de lectura d'espectrogrames i palatogrames. Constarà de tres eixos, un examen final (60% de la nota final), un treball de recerca (30%) i la presentació de la temàtica i metodologia del treball a l'aula (10%).

(a) L'examen final avaluarà totes aquestes evidències d'aprenentatge a través de preguntes teòriques, algunes de tipus test, i altres preguntes de tipus pràctic (interpretació d'espectrogrames i de palatogrames). La puntuació serà similar per a les preguntes teòriques i les relatives als documents. Els exàmens corregits seran revisats al despatx del professor de forma individualitzada. La nota tall d'aprobat de l'examen és de 5 punts.

(b) La presentació d'un treball serà obligatòria i comportarà l'anàlisi espectrogràfica de dades relatives a algun tema de variació fonètica del català parlat amb ús del programa Praat. La selecció del tema del treball i de la metodologia seran discutits a l'aula i concretats al despatx del professor en visites prèvies. Els treballs seran revisats conjuntament amb els exàmens a final de curs de forma individualitzada.

(c) Els alumnes hauran de portar a terme una presentació de la finalitat, motivació i metodologia del seu treball a l'aula. Aquesta activitat d'intercanvi és molt beneficiosa per tal com proporciona informació sobre la planificació i l'execució de treballs a tots els estudiants de l'assignatura.

Pel que fa al tractament de casos particulars, es reconsiderarà la nota final d'alumnes suspesos amb una puntuació global de 4.50 si així ho aconsella una reavaluació de les tres proves.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Presentació d'un treball		Aprenentatge de recerca fonètica
Presentacions i discussions a l'aula		Aprenentatge de recerca fonètica
Examen final		Coneixement teòric dels temes de l'assignatura

9- Bibliografia i enllaços web

Bonet, Eulàlia i Maria Rosa Lloret. 1998. *Fonologia catalana*. Barcelona, Ariel.
 Institut d'Estudis Catalans, Secció Filològica. 2009. *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, I. Fonètica*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans.
 Prieto, Pilar. 2004. *Fonètica i fonologia. Els sons del català*. Barcelona, Editorial UOC.
 Recasens, Daniel. 1996. *Fonètica descriptiva del català. Assaig de caracterització de la pronúncia del vocalisme i consonantisme del català al s. XX*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans. 2a. edició.
 Recasens, Daniel. 1993. *Fonètica i fonologia*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
 Recasens, Daniel. 1986. *Estudis de fonètica experimental del català oriental central*. Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
 Solà, Joan, Maria Rosa Lloret, Joan Mascaró i Manuel Pérez Saldanya. 2002. *Gramàtica del català contemporani*, vol. 1. Barcelona: Empúries.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE